

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Eiropas Klimata akts: klimatneitralitātes panākšanas satvara izveide”

(2020/C 324/10)

Ziņotājs:	Juan Manuel MORENO BONILLA (ES/PPE), Andalūzijas reģiona priekšsēdētājs
Atsauces dokumenti:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts) COM(2020) 80 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

5. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(5) Savienības un dalībvalstu klimatrīcības mērķis ir cilvēkus un planētu, labklājību, pārticību, veselību, pārtikas sistēmas, ekosistēmu integritāti un biodaudzveidību pasargāt no klimata pārmaiņu draudiem, ievērojot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tiecoties sasniegt Parīzes nolīguma mērķus, vairojot pārticību planētas iespēju robežās, kāpināt noturību un mazināt sabiedrības neaizsargātību klimata pārmaiņu priekšā.	(5) Savienības un dalībvalstu, kā arī reģionālo un vietējo pašvaldību klimatrīcības mērķis ir cilvēkus un planētu, labklājību, pārticību, veselību, pārtikas sistēmas, ekosistēmu integritāti un biodaudzveidību pasargāt no klimata pārmaiņu draudiem, ievērojot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tiecoties sasniegt Parīzes nolīguma mērķus, vairojot pārticību planētas iespēju robežās, kāpināt noturību un mazināt sabiedrības neaizsargātību klimata pārmaiņu priekšā.

Pamatojums

Rīcībai vietējā un reģionālajā līmenī ir svarīga nozīme, lai sasniegtu Parīzes nolīgumā atzīto klimatneitralitātes mērķi, kas pilnībā atbilst apsvērumā izklāstītajiem mērķiem. Tāpēc vajadzētu minēt arī vietējās un reģionālās pašvaldības.

2. grozījums

14. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>(14) Attiecībā uz ilgtermiņa globālo pretsparu klimata pārmaiņām viens no būtiskākajiem elementiem ir pielāgošanās. Tāpēc dalībvalstīm un Savienībai būtu jāpalielina pielāgotiesspēja, jāstiprina noturība un jāmazina neaizsargātība pret klimata pārmaiņām, kā paredzēts Parīzes nolīguma 7. pantā, kā arī maksimāli jāizmanto ieguvumi, ko nes citas vidiskās rīcībpolitikas un tiesību akti. Dalībvalstīm būtu jāpieņem visaptverošas nacionālās pielāgošanās stratēģijas un plāni.</p>	<p>(14) Attiecībā uz ilgtermiņa globālo pretsparu klimata pārmaiņām viens no būtiskākajiem elementiem ir pielāgošanās. Tāpēc dalībvalstīm un Savienībai būtu jāpalielina pielāgotiesspēja, jāstiprina noturība un jāmazina neaizsargātība pret klimata pārmaiņām, kā paredzēts Parīzes nolīguma 7. pantā, kā arī maksimāli jāizmanto ieguvumi, ko nes citas vidiskās rīcībpolitikas un tiesību akti. Dalībvalstīm būtu jāpieņem visaptverošas nacionālās pielāgošanās stratēģijas un plāni, kuros ņemta vērā Eiropas teritoriju ekonomiskā, sociālā un ģeogrāfiskā daudzveidība un Eiropas tālāko reģionu specifiskās iezīmes.</p>

Pamatojums

Teritoriālajiem faktoriem ir izšķiroša nozīme, lai noteiktu pareizo izvēli politikai, ar kuru paredzēts stiprināt izturētspēju un pielāgošanās centienus. Lai novērtētu neaizsargātību, pārvaldītu riskus un noteiktu nākotnes scenārijus attiecībā uz klimata mainīgajiem lielumiem, ir svarīgi ņemt vērā ģeogrāfiskos, klimatiskos, sociālos un ekonomiskos apsvērumus. Nozīmīgs solis uz priekšu šādu stratēģiju izstrādē būtu tādu prognozēšanas instrumentu ieviešana izturētspējas pielāgošanai un veicināšanai, kurus var pielāgot dažādiem reģionāliem un vietējiem apstākļiem.

3. grozījums

17. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>(17) Komisija paziņojumā “Eiropas zaļais kurss” pavēstīja par savu nodomu novērtēt, vai Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju 2030. gadam varētu vēl paaugstināt, lai būtu iespējams līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti, un sagatavot attiecīgus priekšlikumus. Minētajā paziņojumā Komisija uzsvēra, ka ieguldījums klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā jādod visām ES rīcībpolitikām un sava artava jādod ikvienam sektoram. Līdz 2020. gada septembrim Komisijai, pamatojoties uz visaptverošu ietekmes novērtējumu un ņemot vērā analīzi par integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas Komisijai iesniegti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999⁽¹⁾, Savienības 2030. gada klimata mērķrādītājs būtu jāpārskata un jāizpēta iespējas nospraust jaunu 2030. gada mērķrādītāju, kas paredzētu emisijas samazināt par 50–55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Ja Komisijas ieskatā Savienības 2030. gada mērķrādītājs ir jāgroza, tai būtu Eiropas Parlamentam un Padomei jāiesniedz attiecīgi priekšlikumi šo regulu grozīt. Turklāt Komisijai līdz 2021. gada 30. jūnijam būtu jānovērtē, kā vajadzētu grozīt mērķrādītāja īstenošanai vēltos Savienības tiesību aktus, lai panāktu emisiju samazinājumu par 50–55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.</p> <p>⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).</p>	<p>(17) Komisija paziņojumā “Eiropas zaļais kurss” pavēstīja par savu nodomu novērtēt, vai Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju 2030. gadam varētu vēl paaugstināt, lai būtu iespējams līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti, un sagatavot attiecīgus priekšlikumus. Minētajā paziņojumā Komisija uzsvēra, ka ieguldījums klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā jādod visām ES rīcībpolitikām un sava artava jādod ikvienam sektoram. Pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2020. gada septembra sākumam Komisijai, pamatojoties uz visaptverošu ietekmes novērtējumu un ņemot vērā analīzi par integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas Komisijai iesniegti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999⁽¹⁾, Savienības 2030. gada klimata mērķrādītājs būtu jāpārskata un jāizpēta iespējas nospraust jaunu 2030. gada mērķrādītāju, kas paredzētu emisijas samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Ja Komisijas ieskatā Savienības 2030. gada mērķrādītājs ir jāgroza, tai būtu Eiropas Parlamentam un Padomei jāiesniedz attiecīgi priekšlikumi šo regulu grozīt. Turklāt Komisijai līdz 2021. gada 30. jūnijam būtu jānovērtē, kā vajadzētu grozīt mērķrādītāja īstenošanai vēltos Savienības tiesību aktus, lai panāktu emisiju samazinājumu vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.</p> <p>⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).</p>

Pamatojums

Ja vēlamies nodrošināt, ka Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns ir videi draudzīgs un ka pašreizējie ieguldījumi tiek vērsti uz 2030. gada un, visbeidzot, 2050. gada mērķu sasniegšanu, 2030. gada tiesiskā regulējuma ietekmes novērtējumam jābūt vērienīgam, un tas jāpublicē pēc iespējas drīzāk.

4. grozījums

18. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>(18) Lai nodrošinātu, ka Savienība un tās dalībvalstis sekmīgi virzās uz klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu un pienācīgi īsteno pielāgošanās pasākumus, Komisijai to progresu vajadzētu regulāri novērtēt. Ja dalībvalstu kopējais progress uz klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu vai pielāgošanos nav pietiekams vai ja Savienības pasākumi nav saskanīgi ar klimatneitralitātes mērķi vai ar tiem nepietiek, lai palielinātu pielāgotiesspēju, stiprinātu noturību un mazinātu neaizsargātību pret klimata pārmaiņām, Komisijai būtu jāveic vajadzīgie pasākumi saskaņā ar Līgumiem. Tāpat Komisijai būtu regulāri jānovērtē relevantie nacionālie pasākumi un jāizdod ieteikumi, ja tā konstatē, ka dalībvalsts pasākumi nav saskanīgi ar klimatneitralitātes mērķi vai ar tiem nepietiek, lai palielinātu pielāgotiesspēju, stiprinātu noturību un mazinātu neaizsargātību pret klimata pārmaiņām.</p>	<p>(18) Lai nodrošinātu, ka Savienība un tās dalībvalstis sekmīgi virzās uz klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu un pienācīgi īsteno pielāgošanās pasākumus, Komisijai to progresu vajadzētu regulāri mērīt un novērtēt, kā arī publiskot visus attiecīgos datus. Ja dalībvalstu kopējais progress uz klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu vai pielāgošanos nav pietiekams (mērķi netiek sasniegti laika vai kvantitatīvā ziņā) vai ja Savienības pasākumi nav saskanīgi ar 2050. gadam izvirzīto klimatneitralitātes mērķi vai ar tiem nepietiek, lai palielinātu pielāgotiesspēju, stiprinātu noturību un mazinātu neaizsargātību pret klimata pārmaiņām, Komisijai būtu jāveic vajadzīgie pasākumi saskaņā ar Līgumiem. Tāpat Komisijai būtu regulāri jānovērtē relevantie nacionālie pasākumi un jāizdod ieteikumi, ja tā konstatē, ka dalībvalsts pasākumi nav saskanīgi ar klimatneitralitātes mērķi vai ar tiem nepietiek, lai palielinātu pielāgotiesspēju, stiprinātu noturību un mazinātu neaizsargātību pret klimata pārmaiņām.</p>

Pamatojums

Progresu efektīva uzraudzība var uzlabot klimatneitralitātes panākšanas centienu pamanāmību, pārredzamību un līdzdalību tajos. Tāpēc iegūtajiem datiem ir jābūt pieejamiem ne tikai periodiskajos ziņojumos, bet jebkurā laikā, īpaši atsaucoties uz attiecīgo mērķi un tam noteikto laika posmu.

5. grozījums

20. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>(20) Tā kā virzībā uz klimatneitralitāti ļoti liela loma ir patērētājiem un kopienām, būtu jāsekmē enerģiska sabiedrības un sociuma iesaistīšanās klimatricībā. Tāpēc Komisijai būtu jārīkojas tā, lai visas sabiedrības grupas varētu un spētu pielikt roku klimatneitrālas un klimatnoturīgas sabiedrības veidošanā, tostarp jāpieņem Eiropas Klimata pakts.</p>	<p>(20) Tā kā virzībā uz klimatneitralitāti ļoti liela loma ir patērētājiem un kopienām, būtu jāsekmē enerģiska sabiedrības un sociuma iesaistīšanās klimatricībā. Tāpēc Komisijai būtu jāsadarbojas ar visām sabiedrības grupām, lai veicinātu divvirzienu sadarbību, informācijas apmaiņu un kopīgus centienus palielināt izpratni par klimatneitrālas un klimatnoturīgas sabiedrības veidošanu, tostarp jāpieņem Eiropas Klimata pakts, kam būtu jākalpo kā novatoriskam pārvaldības instrumentam, lai iesaistītu gan vietējās un reģionālās pašvaldības, gan arī pilsonisko sabiedrību un iedzīvotājus kopumā.</p>

Pamatojums

Klimatneitrālas un klimatnoturīgas sabiedrības izveidei jābūt balstītai uz informācijas apmaiņu un sabiedrības informēšanu. Šo instrumentu stiprināšana ir uzdevums, kura īstenošanā Komisija var uzņemties vadošo lomu publisko politiku izstrādē un īstenošanā, ņemot vērā, ka to pamatā ir transversāla pieeja un ka plānotās darbības atbilst nozaru politikām, ko valsts, reģionālās un vietējās iestādes attiecīgajā gadījumā vēlētos īstenot.

6. grozījums

21. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>(21) Lai visiem ekonomikas dalībniekiem, tostarp uzņēmumiem, strādājošajiem, investoriem un patērētājiem dotu skaidrību par nākotni un viestu pašāpziņu, lai nodrošinātu, ka pārkārtošanās uz klimatneitralitāti ir neatgriezeniska un ka emisijas laika gaitā pakāpeniski samazināsies, un lai palīdzētu novērtēt, cik konsekventi ir pasākumi un kā sokas ar klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, kuros būtu nosprausta trajektorija, kā panākt, ka līdz 2050. gadam Savienības neto SEG emisijas ir nulle. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.</p>	<p>(21) Lai visiem ekonomikas dalībniekiem, tostarp uzņēmumiem, strādājošajiem, investoriem un patērētājiem dotu skaidrību par nākotni un viestu pašāpziņu, lai nodrošinātu, ka pārkārtošanās uz klimatneitralitāti ir neatgriezeniska un ka emisijas laika gaitā pakāpeniski samazināsies, un lai palīdzētu novērtēt, cik konsekventi ir pasākumi un kā sokas ar klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu, Eiropas Komisijai būtu jāierosina trajektorija, kā panākt, ka līdz 2050. gadam Savienības neto SEG emisijas ir nulle. Ir īpaši būtiski, lai Komisija priekšlikuma sagatavošanas laikā rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī un ar dalībvalstu pārvaldes iestādēm, to skaitā reģionālajām un vietējām pašvaldībām.</p>

Pamatojums

Svītrot jebkādu atsauci uz to, ka trajektoriju nosaka ar deleģēto aktu starpniecību. Komisijai būtu tikai jāierosina trajektorija un jānovērtē panāktais progress.

7. grozījums

2. panta 2. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Attiecīgās Savienības iestādes un dalībvalstis attiecīgi Savienības un nacionālā līmenī veic vajadzīgos pasākumus, kas ļautu kopīgiem spēkiem sasniegt 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi, paturot prātā, cik svarīgi ir sekmēt taisnīgumu un solidaritāti dalībvalstu starpā.	Attiecīgās Savienības iestādes un dalībvalstis attiecīgi Savienības un nacionālā līmenī veic vajadzīgos pasākumus, kas ļautu kopīgiem spēkiem īstenot 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi Eiropas pilsētās un reģionos , paturot prātā, cik svarīgi ir sekmēt taisnīgumu un solidaritāti dalībvalstu starpā.

Pamatojums

Klimata aizsardzības politikas tiesību aktu īstenošana galvenokārt ir atkarīga no Eiropas pilsētām un reģioniem. Tāpēc šķiet, ka formulējums būtu jāgroza.

8. grozījums

2. panta 3. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Līdz 2020. gada septembrim Komisija pārskata Savienības 2030. gadam izvirzīto klimata mērķrādītāju, kas minēts Regulas (ES) 2018/1999 2. panta 11. punktā, paturot prātā 2. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi, un izpēta iespējas izvirzīt jaunu 2030. gada mērķrādītāju – emisijas salīdzinājumā ar 1990. gadu samazināt par 50 līdz 55 %. Ja Komisija uzskata, ka šo mērķrādītāju nepieciešams mainīt, tā attiecīgi iesniedz priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.	Pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2020. gada septembra sākumam Komisija pārskata Savienības 2030. gadam izvirzīto klimata mērķrādītāju, kas minēts Regulas (ES) 2018/1999 2. panta 11. punktā, paturot prātā 2. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi, un izpēta iespējas izvirzīt jaunu 2030. gada mērķrādītāju – emisijas salīdzinājumā ar 1990. gadu samazināt vismaz par 55 %. Ja Komisija uzskata, ka šo mērķrādītāju nepieciešams mainīt, tā attiecīgi iesniedz priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei.

Pamatojums

Grozījuma pamatā ir tādi paši apsvērumi kā 17. apsvēruma grozījumam.

9. grozījums

3. pants

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Klimatneitralitātes sasniegšanas trajektorija	Klimatneitralitātes sasniegšanas trajektorija
<p>1. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 9. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai šo regulu papildinātu, proti, nospraustu Savienības līmeņa trajektoriju, kā līdz 2050. gadam sasniegt 2. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi. Ne vairāk kā sešu mēnešu laikā pēc katras Parīzes nolīguma 14. pantā minētās globālās izvēršanas Komisija šo trajektoriju pārskata.</p> <p>2. Trajektorijas sākumpunkts ir 2. panta 3. punktā minētais Savienības klimata mērķrādītājs 2030. gadam.</p> <p>3. Nosakot trajektoriju saskaņā ar 1. punktu, Komisija ņem vērā šādus aspektus:</p>	<p>1. Komisija ir pilnvarota ierosināt grozījumus šajā regulā, izstrādājot priekšlikumu par Savienības līmeņa trajektoriju, kā līdz 2050. gadam sasniegt 2. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi. Ne vairāk kā sešu mēnešu laikā pēc katras Parīzes nolīguma 14. pantā minētās globālās izvēršanas Komisija novērtē klimatneitralitātes mērķa īstenošanā panākto progresu.</p> <p>2. Trajektorijas sākumpunkts ir 2. panta 3. punktā minētais Savienības klimata mērķrādītājs 2030. gadam.</p> <p>3. Ierosinot trajektoriju saskaņā ar 1. punktu, Komisija ņem vērā šādus aspektus:</p>

Pamatojums

Svītrot jebkādu atsauci uz to, ka trajektoriju nosaka ar deleģēto aktu starpniecību. Komisijai būtu tikai jāierosina trajektorija un jānovērtē panāktais progress.

10. grozījums

3. panta 3. punkta e) apakšpunkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
e) taisnīgums un solidaritāte starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs;	e) taisnīgums un solidaritāte starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs, pilnībā ņemot vērā ES teritoriālo kohēziju;

Pamatojums

Nosakot kritērijus virzībai uz klimatneitralitāti, būtu konkrēti jāņem vērā ES reģionālā kohēzija.

11. grozījums

3. panta 3. punkta k) un l) apakšpunkts (jauni apakšpunkti)

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>k) saistības uzņemties vadošo lomu pasaulē klimatneitralitātes jomā;</p> <p>l) tirdzniecības attiecību ar trešām valstīm un ES saistību, kas izriet no attiecīgajiem starptautiskajiem līgumiem, radītās oglekļa pēdas un ūdens pēdas un ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējums.</p>

Pamatojums

Eiropas Savienība ir apņēmusies ieņemt nozīmīgu un ietekmīgu pozīciju starptautiskā līmenī un uzņemties vadošo lomu zaļā, taisnīgā un solidārā pārkārtošanā, kas valstīm un reģioniem ir jāīsteno, lai līdz 2050. gadam sasniegtu klimatneitralitātes mērķi, nevienu neatstājot novārtā. Ņemot vērā klimata pārmaiņu globālo dimensiju un to sociāli ekonomisko sekū ietekmi, kas sniedzas pāri robežām, ir jāņem vērā šī Eiropas Savienības stingrā apņemšanās, kurā ietverts pienākums neitralitātes virzības noteikšanā ņemt vērā, ka visās ES politikās un darbībās ir ietvertas saistības nostiprināt šīs regulas pamatā esošos principus visās pārējās valstīs un reģionos “ārpus ES”, ar kuriem tiek uzturētas jebkāda veida attiecības.

Turklāt Eiropas Savienībai būtu jāņem vērā trešo valstu izcelsmes produktu oglekļa pēda un ūdens pēda, jo tas ne tikai veicinās mūsu ekonomikas konkurētspēju, bet arī nostiprinās līderpozīciju klimatneitralitātes jomā, pieprasot globālus standartus.

12. grozījums

4. panta 2. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>2. Dalībvalstis izstrādā un īsteno pielāgošanās stratēģijas un plānus, kas ietver visaptverošus riska pārvaldības satvarus un balstās uz pamatotām klimatiskajām un neaizsargātības bāzlinijām un progresā novērtējumiem.</p>	<p>2. Dalībvalstis izstrādā un īsteno pielāgošanās stratēģijas un plānus, kas ietver visaptverošus riska pārvaldības satvarus un balstās uz pamatotām klimatiskajām un neaizsargātības bāzlinijām un progresā novērtējumiem.</p> <p><i>Dalībvalstis nodrošina reģionālās, vietējās un tālāko reģionu perspektīvas iekļaušanu pielāgošanās stratēģiju un plānu izstrādē un īstenošanā.</i></p>

Pamatojums

Dažādu faktoru dēļ klimata pārmaiņu sekū ietekme dažādās teritorijās ir nevienmērīga. Klimata pārmaiņu sekū ietekme ir atkarīga no ģeogrāfiskā stāvokļa un sociāli ekonomiskajiem apstākļiem, proti, apdraudējuma, iedarbības un neaizsargātības.

Šo situāciju atspoguļo nepieciešamība novērtēt ar klimata pārmaiņām saistītās ietekmes riskus laikā, kad ir nepieciešams noteikt atšķirības reģionālajā vai pat vietējā līmenī, pamatojoties uz ģeogrāfiskiem un sociālekonomiskiem faktoriem. Tādējādi, neraugoties uz klimata pārmaiņu problēmas globālo raksturu, pielāgošanās pasākumos būtu jāņem vērā katras konkrētās teritorijas īpatnības atkarībā no ietekmes veida un mēroga. Tas nav šķērslis, lai šo politiku attīstītu, balstoties uz kopīgām stratēģijām, kas ir plašākas nekā tās, kuras ir savstarpēji jāsaskaņo.

13. grozījums

5. panta 2.a punkts (jauns punkts)

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><i>2(a) 1. punktā minēto novērtējumu un 2. punktā minēto pārskatīšanu veic, pamatojoties uz publiski pieejamu, kopēju ES informācijas sistēmu, kurā ietverta informācija, kas iegūta no dažādiem dalībniekiem, kuri ir iesaistīti klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā un pielāgošanās veicināšanā. Tiek noteiktas prasības, kas garantē informācijas standartizāciju un viendabīgumu, nodrošinot, ka tajā iekļautie dati ir viegli atrodamā, pieejami, sadarbībspējīgi un atkārtoti izmantojami. Šajā sistēmā tiks izmantotas iespējas, ko piedāvā digitalizācija un jaunās tehnoloģijas.</i></p>

Pamatojums

Lai veicinātu visas sabiedrības līdzdalību Eiropas Klimata akta mērķu sasniegšanā, svarīga nozīme ir pieejamai kvalitatīvai un uz pierādījumiem balstītai informācijai, ko var izmantot par pamatu lēmumu pieņemšanai un atbilstošas politikas un pasākumu noteikšanai. Tādēļ ir jādefinē informācijas vākšanas un nosūtīšanas paraugprakse, kā arī jānodrošina standartizēta un saskaņota informācijas apstrāde. Turklāt ir jāizveido sistēma šādas informācijas pastāvīgai pilnveidošanai un jāizmanto jauno tehnoloģiju potenciāls, lai atvieglotu datu apmaiņu starp iesaistītajiem dalībniekiem nolūkā izmantot iespējamās sinerģijas un optimizēt resursus.

14. grozījums

5. panta 3. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>3. Ja, pamatojoties uz 1. un 2. punktā minēto novērtējumu, Komisija konstatē, ka Savienības pasākumi nav saskaņīgi ar 2. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi vai nav pietiekami, lai nodrošinātu progresu attiecībā uz pielāgošanos, kas minēta 4. pantā, vai ka progress virzībā uz klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu vai 4. pantā minētās pielāgošanās realizēšanu nav pietiekams, tā vienlaikus ar 3. panta 1. punktā minēto trajektorijas pārskatīšanu veic nepieciešamos pasākumus saskaņā ar Līgumiem.</p>	<p>3. Ja, pamatojoties uz 1. punktā minēto novērtējumu un 2. punktā minēto pārskatīšanu, Komisija konstatē, ka Savienības pasākumi nav saskaņīgi ar 2. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi vai nav pietiekami, lai nodrošinātu progresu attiecībā uz pielāgošanos, kas minēta 4. pantā, vai ka progress virzībā uz klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu vai 4. pantā minētās pielāgošanās realizēšanu nav pietiekams, tā vienlaikus ar 3. panta 1. punktā minēto trajektorijas pārskatīšanu veic nepieciešamos pasākumus saskaņā ar Līgumiem.</p>

Pamatojums

Grozījuma mērķis ir nodrošināt lielāku konsekvensi, precizējot pantā minētās atsaucis.

15. grozījums

6. panta 2.a punkts (jauns punkts)

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><i>2a) Regulas 5. panta 2.a punktā minētajā informācijas sistēmā ir iedaļa, kurā izklāstītas stratēģijas, pasākumi un paraugprakse, lai palielinātu dalībvalstu pasākumu atbilstību Komisijas ieteikumiem.</i></p>

Pamatojums

Lai dalībvalstis pēc iespējas vienkāršāk varētu pieņemt Komisijas ieteikumus, jānodrošina, ka dalībvalstīm ir pieejama kvalitatīva un pārbaudīta informācija, kas būtu pamats lēmumu pieņemšanai un atbilstošu politiku un pasākumu noteikšanai. Jāpalielina zināšanu bāze, jāsniedz plašāka informācija par inovatīvām iniciatīvām un stratēģijām un jāveicina labas prakses nodošana ES līmenī, lai veicinātu dalībvalstu solidaritāti, izmantotu sinerģijas un optimizētu resursus.

16. grozījums

7. panta 1. punkta f) apakšpunkts (jauns apakšpunkts)

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><i>f) papildu informācija no vietējām un reģionālajām pašvaldībām par progresu un teritoriālo ietekmi.</i></p>

Pamatojums

Ņemot vērā Eiropas reģionu un pilsētu būtisko nozīmi ar klimata tiesību aktiem saistīto politiku īstenošanā, to viedoklis būs jāņem vērā, kad tiks pārskatīta virzība uz klimatneitralitāti.

17. grozījums

7. panta 1. punkta e) apakšpunkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>e) jebkāda papildu informācija par vidiski ilgtspējīgām Savienības un dalībvalstu investīcijām, tostarp par investīcijām atbilstīgi Regulai (ES) 2020/... [Taksonomijas regula], kad šāda informācija kļūs pieejama.</p>	<p>e) jebkāda papildu informācija par vidiski ilgtspējīgām Savienības, dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību investīcijām, tostarp par investīcijām atbilstīgi Regulai (ES) 2020/... [Taksonomijas regula], kad šāda informācija kļūs pieejama.</p>

Pamatojums

Lai gan to ieguldījumi ir mazāki nekā Savienības un dalībvalstu ieguldījumi, vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumu apsvēršana nodrošinātu, ka, pārskatot virzību uz klimatneitralitāti, tiek pilnībā respektēta Eiropas Savienības teritoriālā daudzveidība. Turklāt Eiropas reģioni un pilsētas bieži vien ir inovācijas centri ilgtspējas jomā, un tās būtu pienācīgi jāņem vērā, nosakot nākotnē vērienīgus mērķus.

18. grozījums

8. pants

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Komisija rīkojas tā, lai visas sabiedrības grupas varētu un spētu pielikt roku klimatneitrālas un klimatnoturīgas sabiedrības veidošanā. Komisija visos līmeņos, tostarp nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī, sekmē iekļaujošu un pieejamu procesu, kurā iesaistās sociālie partneri, iedzīvotāji un pilsoniskā sabiedrība un kura ietvaros notiek apmaiņa ar paraugpraksi un tiek apzinātas iespējas, kā sekmēt šīs regulas mērķu sasniegšanu. Turklāt Komisija var smelties informāciju arī klimata un enerģētikas daudzlīmeņu dialogos, ko dalībvalstis izveidojušas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 11. pantu.</p>	<p>Komisija rīkojas tā, lai visas sabiedrības grupas varētu un spētu pieņemt visaptverošus pasākumus klimatneitrālas un klimatnoturīgas sabiedrības veidošanā. Komisija visos līmeņos, tostarp nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī, sekmē iekļaujošu un pieejamu procesu, kurā iesaistās sociālie partneri, iedzīvotāji un pilsoniskā sabiedrība un kura ietvaros notiek apmaiņa ar paraugpraksi un tiek apzinātas iespējas, kā sekmēt šīs Regulas (ES) 2018/1999 mērķu sasniegšanu. It īpaši atveseļošanas procesā, kas sāksies pēc Covid-19 krīzes, Komisija paļaujas uz un atbalsta tiešu saikni starp iedzīvotājiem, vietējiem uzņēmumiem un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, jo no šīs saiknes ir atkarīga klimatnoturīgas sabiedrības veidošana un kopienu atbalsta nodrošināšana. Turklāt Komisija var smelties informāciju arī klimata un enerģētikas daudzlīmeņu dialogos, ko dalībvalstis izveidojušas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 11. pantu, un saskaņā ar Klimata paktu veiktajos pasākumos.</p>

Pamatojums

Klimatneitrālas un klimatnoturīgas sabiedrības izveidei jābūt balstītai uz informācijas apmaiņu un sabiedrības informēšanu. Šo instrumentu stiprināšana ir uzdevums, kura īstenošanā Komisija var uzņemties vadošo lomu publisko politiku izstrādē un īstenošanā, ņemot vērā, ka to pamatā ir transversāla pieeja un ka plānotās darbības atbilst nozaru politikām, ko valsts, reģionālās un vietējās iestādes attiecīgajā gadījumā vēlētos īstenot. Mums ir vajadzīgs “zaļš” atveseļošanas process. Tomēr, lai tas kļūtu par realitāti, Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir jāatbalsta šis projekts. Tāpēc svarīga nozīme ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

19. grozījums

9. pants

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p style="text-align: center;">Deleģēšanas īstenošana</p> <p>1. Pilnvaras pieņemt 3. panta 1. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.</p> <p>2. Pilnvaras pieņemt 3. panta 1. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [PB: šīs regulas spēkā stāšanās diena].</p> <p>3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 3. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.</p> <p>4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi, saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.</p> <p>5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.</p> <p>6. Saskaņā ar 3. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.</p>	

Pamatojums

Eiropas Komisijas deleģēto aktu izmantošana mērķrādītāju pārskatīšanai nav saderīga ar LESD 290. panta noteikumiem.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

1. atzīmē, ka Eiropas zaļais kurss ir viena no ES pamatiniciatīvām, bet norāda, ka jauna Eiropas projekta izaugsmes stratēģija, kā arī nesen publiskotais Eiropas Komisijas paziņojums par ES budžetu palielina atveseļošanas plāna potenciālu, lai garantētu pašreizējās veselības un ekonomiskās krīzes ātru un pilnīgu pārvarēšanu. Komiteja uzsver, ka par zaļā kursa galveno mērķi ir jāizvirza pāreja uz klimatneitralitāti vēlākais līdz 2050. gadam, vienlaikus stimulējot ātru un ilgtspējīgu ekonomikas atveseļošanu, un atzīst, ka šāda virzība rada Eiropai un tās iedzīvotājiem jaunas iespējas virzībā uz noturīgāku sabiedrību un ekonomiku;

2. atbalsta ES ilgtermiņa klimatneitralitātes mērķa nostiprināšanu, izmantojot piemērotu tiesisko regulējumu, kas ir nepieciešamais solis, lai virzītu Eiropas projektu uz neatgriezenisku klimatneitralitāti līdz 2050. gadam. Šāda apņemšanās ir vajadzīga, lai nostiprinātu Eiropas Savienības līderpozīciju pasaulē klimata rīcības jomā un vēstnieces lomu tālejošu mērķu saglabāšanā attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu neto nulles emisijām, kā arī uzsvērtu to, cik svarīgi ir palielināt gāzu piesaistes apjomu, un lai panāktu Eiropas iedzīvotāju, uzņēmumu un pilsoniskās sabiedrības uzticēšanos, garantējot iekļaujošus un saskaņotus centienus; šajā saistībā arī būtu svarīgi jau apsvērt politikas trajektoriju pēc 2050. gada, kad, ļoti iespējams, joprojām būs vajadzīga ilgtspējīga emisiju samazināšanas sistēma; šajā saistībā ir svarīgi arī izstrādāt starppaaudžu klimata taisnīguma koncepciju un ņemt to vērā pašreizējo un turpmāko lēmumu pieņemšanā;

3. norāda, ka pašreizējā veselības krīze tikai izceļ nepieciešamību pēc pārejas uz ilgtspējīgāku un noturīgāku sabiedrību un ekonomiku, jo klimata pārmaiņu turpmāka ignorēšana varētu radīt dziļākas sekas pasaules līmenī; uzsver, ka pārejai vajadzētu būt taisnīgai, pakāpeniskai un pastāvīgai, jo neilgtspējīgi risinājumi īstermiņā varētu negatīvi, nevis labvēlīgi ietekmēt virzību uz klimatneitralitāti;

4. uzsver, ka ar Eiropas Klimata aktu būtu arī jānodrošina, ka pasākumi, kas tiek īstenoti, lai panāktu siltumnīcefekta gāzu neto nulles emisijas, pastiprina un neapdraud citus prioritāros mērķus vides jomā, piemēram, bioloģiskās daudzveidības aizsardzību vai aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanu;

5. aicina Komisiju apsvērt, kā Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības ietekmēs klimatneitralitātes mērķa un citu starpposma mērķu sasniegšanu; norāda, ka AK pašlaik ir Eiropas Savienības otrs lielākais CO₂ emisiju radītājs, kura pašlaik veiktie un plānotie emisiju samazinājumi būtiski pārsniedz ES vidējo rādītāju un kurš cenšas līdz 2030. gadam sasniegt juridiski saistošu valsts klimata politikas mērķi samazināt emisijas par 57 %⁽¹⁾;

6. norāda uz nesen pieņemto deklarāciju "Vietējo un reģionālo pašvaldību dalība Eiropas līmeņa īstenotajos pasākumos Covid-19 krīzes pārvarēšanai" un to, ka Eiropas zaļajam kursam jābūt ES atveseļošanas plāna būtiskai sastāvdaļai, lai krīzi izmantotu kā iespēju nekavējoties risināt klimata pārmaiņu jautājumu un stiprināt ES ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;

7. uzskata, ka, veidojot līdzdalības dialogu vairākos līmeņos un balstoties uz reģionālā un vietējā līmeņa pieredzi, visu attiecīgo pašvaldību pārstāvji ir jāiesaista nacionālā enerģētikas un klimata plānu un valstu ilgtermiņa politikas pasākumu sagatavošanā. Komiteja piekrīt daudzlīmeņu dialoga par klimata un enerģētikas jautājumiem iekļaušanai ES klimata tiesību aktos, taču uzsver, ka ir vajadzīga sistemātiskāka pieeja vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanai gan Eiropas lēmumu pieņemšanas procesā, gan starptautiskās sarunās saistībā ar pāreju uz klimatneitralitāti; atkārtoti aicina dalībvalstis un

⁽¹⁾ Climate Neutrality as Long-term Strategy: The EU's Net Zero Target and Its Consequences for Member States, O. Geden, F. Schenuit, 2019. gada augusts.

Eiropas Komisiju izveidot pastāvīgu daudzlīmeņu dialoga platformu enerģētikas jautājumos^(?), lai veicinātu vietējo un reģionālo pašvaldību, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, darījumu aprindu un citu ieinteresēto personu aktīvu iesaisti enerģētikas pārkārtošanas pārvaldībā;

8. ņemot vērā iedzīvotāju līdzdalības svarīgo nozīmi būtiska progresa panākšanā virzībā uz klimatneitralitāti, norāda, ka iniciatīvas, kuras veicina informācijas augšupēju plūsmu un sekmē informācijas apmaiņu un izglītošanu vietējā līmenī, uzskatāmas par ļoti vērtīgām iniciatīvām Eiropas zaļā kursa veiksmīgai īstenošanai; tādēļ iesaka iekļaut Eiropas klimata pakta Eiropas Klimata aktā un uzskata, ka Eiropas klimata pakts būtu jāizstrādā tā, lai tas kļūtu par novatorisku pārvaldības instrumentu, kas paver iespēju dažādu līmeņu, sektoru un teritoriju divvirzienu saziņai un tādā veidā vairo ES klimata politikas efektivitāti un legimititāti. Komiteja uzsver, ka sabiedrības un pārējo ieinteresēto personu pienācīga līdzdalība ne tikai palielina iespējamo atbalstu politikai, bet arī veicina panāktā progresa plašu un pārredzamu novērtēšanu un tādējādi dod iespēju personām un organizācijām vietējā līmenī reālāk apzināties savu ieguldījumu pārkārtošanās procesā;

9. atgādina, ka cīņā ar klimata pārmaiņām nevar piemērot “vienādu pieeju visiem”, ņemot vērā Eiropas reģionu klimata, vides, ainavu, mobilitātes, ekonomiskās un sociālās struktūras daudzveidību; vēlreiz atzīmē, ka Eiropas Klimata akts ir pamatregula, ar kuru politikas pasākumi tiks vērsti uz klimata aizsardzības mērķa sasniegšanu un kuras sekmīga īstenošana būs lielā mērā atkarīga no vietējām un reģionālajām pašvaldībām; uzsver arī vietējo un reģionālo pašvaldību kā iedzīvotājiem tuvākā pārvaldības līmeņa nozīmīgo lomu decentralizēti ražotas enerģijas pārvaldībā, izmantojot pašpatēriņu, decentralizētu enerģijas ražošanu, viedos tīklus, ieguldījumu veicināšanu un enerģētikas un klimata politikas sasaisti ar pasākumiem, kas pieņemti mājokļu, enerģētiskās nabadzības un transporta jomā;

10. uzsver, ka Eiropas Klimata aktam kā Eiropas zaļā kursa centrālajam pīlāram un pamatlikumam ar mērķi panākt klimatneitralitāti būtu jānodrošina, ka visos ES pasākumos tiek ievērots princips “nekaitēt” un saskaņā ar aktīvas subsidiaritātes principu Eiropas lēmumu pieņemšanas procesā tiek pilnībā respektēti visi pārvaldības līmeņi kā partneri, nevis kā ieinteresētās personas;

11. aicina fundamentālus lēmumus par klimata pārmaiņu mērķu īstenošanu nepieņemt, izmantojot deleģētos aktus, citādi tiks ierobežotas reģionālo un vietējo pašvaldību līdzlēmšanas pilnvaras. Šajā saistībā RK uzskata, ka trajektorija, kas jānosaka, lai panāktu klimatneitralitāti, ir viens no šādiem fundamentāliem lēmumiem;

12. uzskata, ka Eiropas Klimata akta mērķu sasniegšanā ir svarīgi, lai būtu pieejama kvalitatīva un uz pierādījumiem balstīta informācija, ko var izmantot par pamatu lēmumu pieņemšanai un atbilstošas politikas un pasākumu noteikšanai. Klimata pārmaiņu ietekme izpaužas teritoriālajā līmenī un tieši skar reģionus un pašvaldības. Par valstu pārskatu sagatavošanu un nosūtīšanu ir atbildīgas attiecīgās valsts centrālās pārvaldes iestādes. Lai uzlabotu novērtējuma kvalitāti, ir svarīgi metodes izstrādāt ES, dalībvalstu, vietējā un reģionālā līmeņa mijiedarbībā, lai pašvaldības un reģioni varētu savus pārskatus sagatavot, izmantojot vienotus kritērijus saskaņā ar teritoriālo pieeju. Šī informācija ļautu noteikt konkrētus siltumnīcefekta gāzu emisiju scenārijus, attiecībā uz kuriem varētu izstrādāt rīcības plānus, kas pielāgoti katra konkrētā reģiona sociāli ekonomiskajiem un vidiskajiem apstākļiem, kā arī konkrētus nozaru mērķus. Turklāt no reģionālā un vietējā viedokļa veikta uzraudzība ļautu labāk analizēt jebkādas iespējamās novirzes no plānos noteiktajām trajektorijām, kā arī pieņemt to novēršanai vajadzīgos pasākumus;

13. uzskata, ka progresa efektīva uzraudzība var uzlabot klimatneitralitātes panākšanas centienu pamanāmību, pārredzamību un līdzdalību tajos un ka šajā nolūkā dati par Eiropas Klimata akta īstenošanā panāktā progresa uzraudzību vajadzības gadījumā būtu jāvāc nevis valstu, bet reģionālajā līmenī; ierosina, lai apkopotie dati būtu pieejami ne tikai regulārajos pārskatos, bet arī pastāvīgi un viegli pieejami sabiedrībai, jo ieinteresēto personu iesaistīšana uzraudzības procesā var būt svarīgs faktors, lai saglabātu reālistisku un sabiedrībai pieņemamu virzību uz klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu 2050. gadā;

(?) Šādu nostāju RK paudusi vairākos atzinumos: “Enerģētikas savienības pārvaldība un tīra enerģija”, ziņotājs *Bruno Hranić*; “Tīru planētu visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku”, ziņotājs *Michele Emiliano*; “Klimata pārvaldība pēc 2020. gada: Eiropas līmeņa un pasaules mēroga perspektīva – ieguldījums UNFCCC COP24”, ziņotājs *Andrew Varah Cooper* (UK/EA) un RK 2019. gada decembrī pieņemtajā rezolūcijā par zaļo kursu.

14. uzskata, ka Pārvaldības regulā būtu jāparedz noteikumi, kas nodrošinātu, ka nacionāli noteiktais devums (NND) ietver reģionālā un vietējā līmenī noteikto devumu sadalījumu, lai atzītu vietējo un reģionālo pašvaldību lomu starptautisko saistību izpildē klimata jomā: *Andrew Varah Cooper* sagatavotais atzinums "Klimata pārvaldība pēc 2020. gada: Eiropas līmeņa un pasaules mēroga perspektīva – ieguldījums UNFCCC COP24";

15. uzsver, ka vietējo un reģionālo mērķu iekļaušana ne tikai palielinātu pārredzamību un uzlabotu vispārējo progresu uzraudzības centienu kvalitāti un detalizāciju, bet arī būtiski veicinātu visu pārvaldības līmeņu sadarbību un sinerģiju gan rīcības, gan budžeta piešķiruma ziņā. Tas ievērojami samazinātu risku, ka saistībā ar Eiropas klimata aktu īstenotās individuālās politikas var kaitēt Eiropas reģionālajai kohēzijai;

16. uzsver, ka īpaši pielāgots līdzekļu tiešs piešķirums reģionāliem un vietējiem pasākumiem, kas ir pielāgoti atbilstoši konkrētā līmeņa mērķiem, ne tikai radītu spēcīgu ciklisku ietekmi, bet arī veicinātu sabiedrības aktīvāku darbību līdzdalības struktūrās;

17. iesaka valstu pasākumu novērtējuma secinājumos un ziņojumā par enerģētikas savienības stāvokli iekļaut vietēju un reģionālu nodaļu, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un detalizāciju saistībā ar panāktā progresu uzraudzības centieniem visā Eiropas Savienībā. RK ir gatava palīdzēt sagatavot šādu nodaļu;

18. atkārtoti aicina izveidot Eiropas klimatneitralitātes novērošanas centru, kas sekmētu valstu ziņošanas pienākumu izpildi enerģētikas savienības pārvaldības ietvaros. Tam būtu neatkarīgi un publiski jākonkretizē pašreizējās zinātnes atziņas par klimata pārmaiņām un scenārijiem, padarot šo informāciju pieejamu lēmumu pieņēmējiem un plašai sabiedrībai. Papildus būtu jāveic jauna ES prasmju revīzija saistībā ar ES prasmju panorāmu. Turklāt novērošanas centram jāpalīdz apzināt un uzraudzīt Eiropas teritoriju īpatnības un vājās vietas, lai nepieļautu pārkārtošanās procesa noraidījumu. Eiropas zaļais kurss ir jaunā ES izaugsmes stratēģija, un pēc Covid-19 krīzes pārvarēšanas tam jābūt nozīmīgam ES ilgtspējīgas atveseļošanas stratēģijas pilāram; tāpēc, lai noteiktu uz nākotni virzītas politikas un nodrošinātu tainīgu sabiedrību, stabilitu un augošu ekonomiku, ir svarīgi īstenoto politiku saskaņot ar prasmju izaugsmi;

19. norāda, ka sabiedrības līdzdalības nodrošināšanas centienu efektivitāte ir atkarīga ne tikai no informācijas vākšanas visās sabiedrības grupās, bet arī no pienācīgas informēšanas par sabiedrības ieguldījuma ietekmi. Ilgtspējīgiem risinājumiem ir nepieciešama ieinteresēto personu iesaistīšanās ne tikai sistēmu darbībā un uzturēšanā, bet arī lēmumu pieņemšanas procesā. Tāpēc sabiedrības iesaistīšanas centieni, kas vērsti tikai uz vienvirziena saziņu, nav pietiekami, lai veicinātu rīcības maiņu;

20. uzskata, ka virzībā uz klimata mērķiem jāizmanto atjaunojamie energoresursi. RK neuzskata kodolenerģiju par ilgtspējīgu nākotnes tehnoloģiju un noraida tās plašāku izmantošanu;

21. atgādina, ka Eiropas vietējās un reģionālās pašvaldības ir daļa no ES bagātīgās un daudzveidīgās pārvaldes un demokrātijas struktūras, un tas jāņem vērā attiekmē pret pašvaldībām; šajā sakarā uzsver, ka vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalību nevajadzētu uzskatīt par daļu no sabiedrības līdzdalības, un šai līdzdalībai nevajadzētu aprobežoties tikai ar noteiktiem uzdevumiem, bet vajadzētu dot iespēju vietējiem un reģionālajām pašvaldībām sistemātiski sniegt ieguldījumu visā politikas izstrādes ciklā, kā arī pašreizējo likumdevēju struktūru novērtēšanā un pārskatīšanā; šajā saistībā norāda, ka Parīzes nolīgumā ir atzīta daudzlīmeņu pārvaldības svarīgā nozīme klimata politikā un nepieciešamība sadarboties ar reģioniem un pilsētām, un atgādina, ka saskaņā ar 2. pantu līgumslēdzējas puses ir uzņēmušās saistības pielāgot publiskās un privātās kapitāla plūsmas nolīguma mērķiem un klimatnoturīgai attīstībai. Klimata akta ietvaros, izmantojot esošos un jaunizveidotos ziņošanas un pārskatīšanas procesus, jānodrošina pamats ES un valstu līmeņa pasākumiem, kuru mērķis ir panākt finanšu plūsmu pilnīgu atbilstību Parīzes nolīguma mērķiem;

22. atgādina par būtiskām kodolenerģijas problēmām tās ilgtspējas ziņā (gan attiecībā uz tās izejvielām, gan kodolatkritumu jautājumu, kas nav atrisināts) un tāpēc iesaka virzībā uz klimata mērķu sasniegšanu galvenokārt izmantot atjaunojamos energoresursus saskaņā ar LESD 194. pantu, nevis palielināt kodolenerģijas izmantošanu.

Briselē, 2020. gada 2. jūlijā

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Apostolos TZITZIKOSTAS
